

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 21/23

Люксембург, 2 февруари 2023 г.

Решение на Съда по съединени дела C-649/20 P | Испания/Комисия, C-658/20 P | Lico Leasing и Pequeños y Medianos Astilleros Sociedad de Reconversión/Комисия и C-662/20 P | CaixaBank и др./Комисия

Държавни помощи: Съдът отменя частично решението на Комисията за испанската система „лизинг срещу данък“

Възстановяването на пълния размер на разглежданата помощ всъщност е разпоредено въз основа на неправилно определяне на получателите ѝ

През 2006 г. Европейската Комисия получава редица жалби относно прилагането на испанската система „лизинг срещу данък“ (Spanish Tax Lease system, наричана по-нататък „системата STL“) към някои споразумения за финансов лизинг, тъй като тя позволява на корабоплавателните предприятия да се ползват от отстъпка от цената между 20 % и 30 % при покупка на плавателни съдове, построени от испански корабостроителници, в ущърб на продажбите на корабостроителниците на други държави членки. Според Комисията целта на системата STL е да се осигурят данъчни предимства на обединения по икономически интерес (наричани по-нататък „ОИИ“) и участващите в тях инвеститори, които прехвърляли впоследствие част от тези предимства към корабоплавателните предприятия, закупили нов плавателен съд.

В спорното си решение¹, прието през юли 2013 г., Комисията констатира, че три от петте данъчни мерки, формиращи системата STL, съставляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС под формата на селективно данъчно предимство, която е частично несъвместима с вътрешния пазар. Тъй като помощта е приведена в действие от 1 януари 2002 г. нататък в неизпълнение на задължението за уведомяване², Комисията задължава националните органи да я съберат обратно от инвеститорите, а именно от членовете на ОИИ.

През септември 2013 г. Кралство Испания, Lico Leasing SA и Pequeños y Medianos Astilleros Sociedad de Reconversión (PYMAR) SA подават жалби до Общия съд за отмяна на спорното решение на Комисията. В своето решение, Испания и др./Комисия³, Общият съд постановява, че полученото от инвеститорите в ОИИ предимството не е селективно и че мотивите в спорното решение на Комисията относно критериите, свързани с нарушаването на конкуренцията и със засягането на търговията, са недостатъчни. Поради това той отменя това решение.

След като е сезиран от Комисията с жалба срещу това съдебно решение, със свое решение, Комисия/Испания и др. (C-128/16 P)⁴, Съдът отменя последното, постановявайки по-специално, че прилагането на условието за селективност, на което почива анализът на Комисията, е извършено неправилно. Той обаче счита, че тъй като Общият съд не се е произнесъл по всички изтъкнати пред него основания, фазата на производството не позволява да се постанови окончателно решение по спора и

¹ Решение 2014/200/ЕС на Комисията от 17 юли 2013 година относно Държавна помощ SA.21233 C/11 (ex NN/11, ex CP 137/06), приведена в действие от Испания — Система за данъчно облагане, приложима за някои споразумения за финансов лизинг, известна като испанска система „лизинг срещу данък“ (ОВ L 114, 2014 г., стр. 1).

² Задължение, което е предвидено в член 108, параграф 3 ДФЕС.

³ Решение от 17 декември 2015 г., Испания и др./Комисия, T-515/13 и T 719/13 (вж. също [ПС 150/15](#)).

⁴ Решение от 25 юли 2018 г., Комисия/Испания и др. [C-128/16 P](#) (вж. също [ПС 115/18](#)).

съответно връща делото за ново разглеждане от Общия съд.

Със своето решение, Испания и др./Комисия (наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“), постановено след посоченото връщане, Общият съд отхвърля жалбите до него, подадени от Кралство Испания, Lico Leasing и PYMAR, като исканията на последните две дружества се подкрепят от 34 субекта, допуснати да встъпят за тази цел по дело C-128/16 P (наричани по-нататък „встъпилите страни в първото производство по обжалване пред Съда“).

С това решение Общият съд отхвърля основанието, в чийто рамки се оспорва селективността на системата STL, приемайки по същество, че притежаването на широки дискреционни правомощия от данъчната администрация да одобрява ранната амортизация е достатъчно, за да се приеме, че системата STL е селективна като цяло. Общият съд също така отхвърля основанията, в чиито рамки се твърди, че спорното решение на Комисията не е мотивирано, че е допуснато нарушение на принципа на равно третиране, че са нарушени принципите на защита на оправданите правни очаквания и на правна сигурност, както и принципи, приложими към възстановяването на помощта. Що се отнася до това възстановяване, според Общия съд Комисията не е допуснала грешка при прилагане на правото като е разпоредила разглежданата помощ да се събере обратно изцяло само от инвеститорите в ОИИ, макар част от полученото данъчно предимството да е прехвърлена към трети лица, а именно корабоплавателните предприятия.

След това Кралство Испания, Lico Leasing и PYMAR, както и встъпилите страни в първото производство по обжалване пред Съда, подават три отделни жалби до Съда срещу обжалваното съдебно решение, с които искат то да бъде отменено, а вследствие на това да бъде отменено и спорното решение на Комисията.

В своето решение **Съдът приема, че основанието на Кралство Испания за липса на мотиви в обжалваното съдебно решение, що се отнася до възстановяването на разглежданата помощ, е налице и отхвърля жалбите в останалата им част.** Тъй като отменя частично това съдебно решение и **тъй като счита, че може сам да постанови окончателно решение по частта от жалбите до Общия съд, която остава да бъде разглеждана, след като извършва своя анализ Съдът констатира, че спорното решение на Комисията трябва да бъде отменено в частта, в която събирането обратно на пълния размер на разглежданата помощ от получателите ѝ се разпорежда въз основа на неправилно определяне на последните.**

Съображения на Съда

Първо, Съдът разглежда възражението на Комисията, че жалбата, подадена от встъпилите страни в първото производство по обжалване пред Съда, била недопустима, тъй като при признаването на качеството им на встъпили страни в производството по обжалване пред Съда била допусната грешка при прилагане на правото. В това отношение Съдът приема, че член 40 от Статута на Съда на Европейския съюз, спазването на процесуалните права, гарантирани на встъпилите страни от Процедурния правилник на Общия съд, и принципа на добро правораздаване изискват, в контекста на взаимосвързано протичане на производствата пред Съда и Общия съд, встъпилата страна в производството по обжалване пред Съда да се ползва автоматично с качеството на встъпила страна пред Общия съд, когато съответното дело се връща на последния за ново разглеждане след като негов акт е бил отменен от Съда. Следователно, противно на твърденията на Комисията, Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, признавайки такова качество на заинтересованите лица при такива обстоятелства. Ето защо в това си качество заинтересованите лица имат право да подадат жалба срещу обжалваното съдебно решение, след като са и пряко засегнати от него⁵, тъй като с отхвърлянето на жалбите до Общия съд това решение създава за тях риск да трябва да възстановят получените от тях помощи. Поради това жалбата им до Съда е допустима.

Второ, Съдът разглежда изтъкнатите в жалбите до него основания във връзка, при едните, с анализа на селективността на системата STL, а при другите — със задължението за възстановяване.

На първо място, що се отнася до **преценката на условието за селективност**, в самото начало Съдът подчертава, че благоприятна данъчна мярка, чието предоставяне зависи от дискреционните правомощия на данъчната администрация, не може да се счита за имаща общ характер. Следователно селективността на такава мярка не може да се преценява въз основа на метод, който е замислен конкретно с цел да се разкрива

⁵ Това условие е предвидено в член 56, втора алинея, второ изречение от Статута на Съда.

прикритата селективност на благоприятни данъчни мерки с общ обхват⁶. В разглеждания случай **Общият съд** впрочем **е трябвало да се произнесе по анализа на мярка, предоставянето на която зависи от дискреционните правомощия на компетентните органи, поради което той не може да бъде упрекван, че не я е анализирал по метода, който се прилага за данъчните мерки с общ характер.**

Обсъждайки съответно релевантните критерии за преценка, когато е налице благоприятна данъчна мярка, предоставяна дискреционно, Съдът е съгласен с Общия съд и припомня, че **съществуването на система за одобрение само по себе си не предполага селективност на съответната мярка.** Такава квалификация всъщност изисква да се докаже, че компетентните органи разполагат с широки дискреционни правомощия да определят получателите по съответната мярка и условията за предоставянето ѝ, поради което упражняването на тези правомощия трябва да се счита за **поставящо в по-благоприятно положение предприятията или производствата получатели спрямо други, които не са получатели, но от гледна точка на преследваната цел са в сходно фактическо и правно положение.**

В разглеждания случай според Съда Общият съд правилно констатира при независимата си преценка на националното право, чието изопачаване впрочем не се твърди, че това право предоставя на данъчната администрация значителна свобода на преценка да одобрява ранната амортизация, предвид по-специално липсата на прецизност на прилаганите критерии и липсата на насоки за тълкуването, което тези критерии налагат. В това отношение Общият съд не е трябвало да проверява дали на практика упражняването на тези дискреционни правомощия de jure действително е довело до необосновано по-благоприятно третиране на някои оператори спрямо други, които се намират в сходно положение.

Ето защо **без да допуска грешка при прилагане на правото — за да заключи, че мярката, изразяваща се в ранна амортизация, е селективна — Общият съд приема, че наличието на дискреционни аспекти може да постави получателите в по-благоприятно положение спрямо други данъчнозадължени лица, които се намират в сходно положение. Общият съд освен това правилно констатира, че Комисията не е допуснала грешка, заключавайки от селективността на ранната амортизация, че системата STL е селективна като цяло, тъй като е безспорно, че другите спорни мерки, формиращи системата STL, зависят от предварителното одобрение на ранната амортизация. Поради това Съдът отхвърля по същество всички основания, свързани със селективността на системата STL.**

На второ място, **що се отнася до възстановяването на неправомерните помощи,** Съдът приема, че при прилагането на принципите на защита на оправданите правни очаквания и на правна сигурност в обжалваното съдебно решение не са допуснати грешки при прилагане на правото, освен една, която обаче не се отразява на преценката на Общия съд, поради което **изтъкнатите в това отношение оплаквания също трябва да се отхвърлят.**

На трето и последно място, **Съдът се произнася по основание, в чийто рамки се твърди, че обжалваното съдебно решение не е мотивирано.** В това отношение Съдът постановява, че **макар последното да се оказва надлежно мотивирано по отношение на селективността на системата STL, то същевременно не е такова по отношение на възстановяването на разглежданата помощ.**

За да отговори на основание, в чиито рамки се оспорва разпореждането за възстановяване от спорното решение на Комисията в частта, в която се изисква събирането обратно на цялата разглеждана помощ от инвеститорите, при положение че много голяма част от така предоставеното предимство системно била прехвърляна към корабоплавателните предприятия, Съдът всъщност посочва, че **Общият съд единствено отбелязва, че в спорното решение на Комисията само инвеститорите са били определени за получатели на помощта, и констатира, че този извод не е предмет на спора.** Според Съда обаче, макар определянето на получателите да не е оспорвано от засегнатите страни, с изтъкнатото от тях основание последните имплицитно, но непременно твърдят, че не са били единствените получатели на разглежданата помощ. **Общият съд не е отговорил на това основание и съответно не се е произнесъл по него, а това означава, че задължението за мотивиране не е изпълнено.**

⁶ Според този метод, наречен метод „на три етапа“, преценката на селективността на мярка с общ характер, с която се въвежда благоприятен данъчен режим, изисква, най-напред, да се определи общият режим за данъчно облагане, след това, да се провери дали с въпросния режим общият режим се дерогира, в качеството на референтна рамка, подлагайки на диференцирано данъчно третиране сходни оператори от фактическа и правна страна, и, ако това е така, накрая, да се определи дали това диференциране може да бъде обосновано от естеството или структурата на системата за облагане.

При това положение **Съдът отменя обжалваното съдебно решение в частта, в която се отхвърлят жалбите до Общия съд за отмяна на частта от спорното решение на Комисията, в която ОИИ и инвеститорите в тях се определят за единствените получатели на разглежданата помощ, и за отмяна на разпоредбата, с която на Кралство Испания се разпорежда да събере обратно пълния размер на разглежданата помощ от инвеститорите в ОИИ. Жалбите до Съда се отхвърлят в останалата им част.**

Трето, тъй като счита, че фазата на производството позволява произнасяне по частта от жалбите за отмяна до Общия съд, която остава да бъде разгледана след частичната отмяна на обжалваното съдебно решение и се отнася до **основателността на задължението за събиране обратно на разглежданата помощ от нейните получатели, Съдът решава да постанови окончателно решение по този въпрос.** В това отношение в самото начало, споделяйки повечето от съответните мотиви в обжалваното съдебно решение, той отхвърля по същество основанията и доводите, в чиито рамки се твърди, че са нарушени принципите на защита на оправданите правни очаквания и на правна сигурност, както и че е допуснато нарушение на принципа на равно третиране.

При разглеждането на основанията, по което Общият съд е пропуснал да се произнесе, **Съдът обсъжда въпроса за определянето на получателите на разглежданата помощ и припомня, че със задължението за възстановяване на помощ, счестена от Комисията за несъвместима с вътрешния пазар, се цели възстановяване на положението, предхождащо предоставянето на помощта, като от получателите ѝ — а именно предприятията, които реално са се възползвали от нея — се отнеме конкурентното предимство, което тя им е предоставила.**

В разглеждания случай от собствените констатации на Комисията впрочем следва, че системата STL като цяло съставлява данъчен механизъм, предназначен да осигури предимство в полза не само на инвеститорите, обединени в определено ОИИ, но и на корабоплавателните предприятия. Освен това, от изложените от Комисията данни е видно, че **разпределянето на това предимство между корабоплавателно предприятие и инвеститорите в дадено ОИИ е било предвидено в правнообвързващи договори, които са представяни на данъчните органи и които последните са вземали предвид при упражняването на дискреционните си правомощия, за да одобрят ранната амортизация.** С оглед на тези обстоятелства Съдът постановява, че **Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото, като се отчита целта, преследвана с възстановяването, определяйки инвеститорите в ОИИ за единствените получатели на разглежданата помощ главно, тъй като полученото предимство от корабоплавателните предприятия при прехвърлянето на част от данъчното предимство, предоставено на ОИИ, е резултат от комбинация от правни сделки между частноправни субекти, за която държавата съответно не носи отговорност, въпреки че по силата на приложимите правила ОИИ са били длъжни да прехвърлят към тези корабоплавателни предприятия част от полученото данъчно предимство.**

Поради това **Съдът отменя спорното решение на Комисията в частта, в която тя определя ОИИ и инвеститорите в тях за единствените получатели на разглежданата помощ, и съответно в частта, в която тя разпорежда събирането обратно на пълния ѝ размер единствено от инвеститорите в ОИИ.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Решенията или определенията на Общия съд подлежат на обжалване пред Съда, което се ограничава само до правни въпроси. По принцип обжалването няма суспензивно действие. Ако жалбата е допустима и основателна, Съдът отменя решението на Общия съд. Когато фазата на производството позволява това, Съдът може сам да постанови окончателно решение по делото. В противен случай той връща делото на Общия съд, който е обвързан с решението, постановено от Съда в рамките на обжалването.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

Поддържайте връзка!

Отдел „Преса и информация“

curia.europa.eu